

Sygn. akt VII AGa 226/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VII Wydział Gospodarczy i Własności Intelektualnej w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Magdalena Sajur – Kordula (spr.)

Sędziowie: SA Tomasz Pałdyna

SO (del.) Tomasz Szczurowski

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2020 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) S.A. w D. (poprzednio: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa w D.)

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

z dnia 31 grudnia 2018 r., sygn. akt XVII AmE 46/17

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym i drugim w ten sposób, że oddala odwołanie w całości oraz w punkcie trzecim w ten sposób, że zasądza od (...) S.A. w D. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od (...) S.A. w D. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VII AGa 226/19

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki decyzją z dnia 29 grudnia 2016 r., znak: (...) na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 i art. 11 d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.) w zw. z §5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r. Nr 133, poz. 924) oraz na podstawie art. 104 k.p.a. w zw. z art. 30 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w dniu 24 czerwca 2016 r. w sprawie wymierzenia kary pieniężnej (...) Sp. z o.o. Sp. Komandytowa z siedzibą w D. za niedostosowanie do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10 – 31 sierpnia 2015 r. (art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne), orzekł, że (...) Sp. z o.o. Sp. Komandytowa z siedzibą w D. w dniach 10 – 12 sierpnia 2015 r. w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w miejscowości (...), gm. N., naruszyła obowiązek

w zakresie dostosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne i za to działanie, wymierzył Przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 80660 zł.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył przedsiębiorca - (...) Sp. z o.o. Sp. Komandytowa z siedzibą w D. zaskarżając ją w całości.

Wyrokiem z dnia 31 grudnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

1. zmienił decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 29 grudnia 2016 roku (...)w pkt 1. ten sposób, że przyjął, iż (...) Spółka Akcyjna w D. naruszyła obowiązek opisany w pkt 1 Decyzji w dniu 12 sierpnia 2015 roku;
2. zmienił decyzję Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 29 grudnia 2016 roku Nr (...)w pkt 2. ten sposób, że obniżył nałożoną na (...) Spółkę Akcyjną w D. karę pieniężną do wysokości 10646,28 zł,
3. zniósł wzajemnie koszty postępowania między stronami.

Sąd I instancji wydał wskazany wyrok w oparciu o następujące ustalenia i rozważania prawne:

(...) Spółka Akcyjna w D. jest przedsiębiorcą wpisanym do Krajowego Rejestru Sądowego pod pozycją (...) Wcześniej przedsiębiorca prowadził działalność pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa.

Przedsiębiorcę wiązała Z (...) S.A. kompleksowa umowa sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usługi dystrybucji dla odbiorców grupy taryfowej (...) (...)i (...). (...) S.A. w sierpniu 2015 roku miała ustaloną moc bezpieczną na wartość 1000 kW.

W dniu 10 sierpnia 2015 roku (...) S.A. w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożeń bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d ustawy Prawo energetyczne i wprowadziły od godz. 10.00 ograniczenie w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

W dniu 10 sierpnia 2015 roku (...) S.A. powiadomiły Ministra Gospodarki o wystąpieniu zagrożenia, podjętych działaniach oraz zgłosiły konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy Prawo energetyczne.

W dniu 10 sierpnia 2015 roku (...) S.A. powiadomił powoda o wprowadzonych ograniczeniach w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i konieczności dostosowania się do nich. Zawiadomienia nastąpiły meilowo oraz telefonicznie.

W dniu 11 sierpnia 2015 roku Rada Ministrów wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136, wprowadzając ograniczenia w okresie od dnia 11 sierpnia 2015 roku od godz. 24:00 do dnia 31 sierpnia 2015 roku do godz. 24:00.

Ograniczenia w poborze energii miały obowiązywać w następujących okresach:

- 10 sierpnia 2015 roku od godz. 10:00 do godz. 22:00 – 20 stopień zasilania,
- 11 sierpnia 2015 roku od godz. 10:00 do godz. 13:00 – 19 stopień zasilania,
- 11 sierpnia 2015 roku od godz. 13:00 do godz. 15:00 – 17 stopień zasilania,
- 11 sierpnia 2015 roku od godz. 15:00 do godz. 17:00 – 15 stopień zasilania,
- 12 sierpnia 2015 roku od godz. 10:00 do godz. 13:00 – 16 stopień zasilania.

Zarząd powoda w dniach 10-12 sierpnia 2015 roku nie podjął decyzji o ograniczeniu poboru energii. Przekroczenie dopuszczalnego poboru mocy przez Przedsiębiorcę wyniosło w dniach:

- 10 sierpnia 2015 roku – 16,399760 (MW w godzinie),

- 11 sierpnia 2015 roku – 6,9383900 (MW w godzinie),

- 12 sierpnia 2015 roku – 3,5487600 (MW w godzinie).

Od 13 sierpnia 2015 roku powód przestrzegał ograniczeń w poborze mocy. Przedsiębiorca wystąpił o zwiększenie wartości mocy bezpiecznej, dostosował także swoje przedsiębiorstwo do ograniczeń w przeszłości.

W dniu 24 czerwca 2016 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wszczął wobec powoda postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z podejrzeniem naruszenia obowiązku stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Sąd I instancji uznał, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie w części dotyczącej możliwości ustalenia przez powoda popełnienia deliktu administracyjnego w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku. Sąd uznał zarzut określony nr 3) w odwołaniu za prawidłowy, co prowadziło do zmiany wysokości wymierzonej Przedsiębiorcy kary pieniężnej.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 1 pkt 3a) Prawa energetycznego karze pieniężnej podlega ten kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

Art. 11 stanowi, że:

1. W przypadku zagrożenia:

1) bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej polegającego na długookresowym braku równowagi na rynku paliwowo-energetycznym,

2) bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej,

3) bezpieczeństwa osób,

4) wystąpieniem znacznych strat materialnych

- na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła.

2. Ograniczenia w sprzedaży paliw stałych polegają na sprzedaży tych paliw na podstawie wydanych odbiorcom upoważnień do zakupu określonej ilości paliw.

3. Ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła polegają na:

1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;

2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła.

4. Ograniczenia wprowadzone na zasadach określonych w ust. 2 i 3 podlegają kontroli w zakresie przestrzegania ich stosowania.

5. Organami uprawnionymi do kontroli stosowania ograniczeń są:

1) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki - w odniesieniu do dostarczanej sieciami energii elektrycznej;

2) wojewodowie - w odniesieniu do paliw stałych oraz ciepła;

3) organy właściwe w sprawach regulacji gospodarki paliwami i energią, o których mowa w art. 21a - w odniesieniu do jednostek wymienionych w tym przepisie.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń, o których mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę znaczenie odbiorców dla gospodarki i funkcjonowania państwa, w szczególności zadania wykonywane przez tych odbiorców.

6a. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, określa w szczególności:

1) sposób wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła, umożliwiający odbiorcom tej energii i ciepła dostosowanie się do tych ograniczeń w określonym czasie;

2) rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;

3) zakres i okres ochrony odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła;

4) zakres planów wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła oraz sposób określania w nich wielkości tych ograniczeń;

5) sposób podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub w dostarczaniu ciepła.

7. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła, w przypadku wystąpienia zagrożeń, o których mowa w ust. 1.

8. Przedsiębiorstwa energetyczne nie ponoszą odpowiedzialności za skutki ograniczeń wprowadzonych rozporządzeniem, o którym mowa w ust. 7.

9. Minister właściwy do spraw energii informuje niezwłocznie Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym o:

1) wprowadzonych ograniczeniach, o których mowa w ust. 7, w zakresie dostarczania i poboru energii elektrycznej;

2) podjętych działaniach i środkach dla usunięcia stanu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, o których mowa w art. 11c ust. 2 i 3.

Zgodnie z treścią art. 11c ust. 3 „Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw energii oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7”.

Natomiast art. 11d ust. 3 stanowi, że „W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.”

W pierwszej kolejności, Sąd I instancji odniósł się do zarzutów powoda, w których podnosił, że nie jest przedsiębiorcą energetycznym wobec czego Prezes URE nie miał uprawnień do jego ukarania oraz, że nie był podmiotem zobowiązanym do stosowania się do ograniczeń w poborze energii elektrycznej. Z zarzutami tymi Sąd nie zgodził się.

Skarżący nie wskazał na jakiej podstawie twierdzi, że kompetencje Prezesa URE obejmują jedynie regulowanie działalności tylko przedsiębiorstw energetycznych. Zgodnie z treścią art. 21 ust. 1 Prawa energetycznego Prezes Urzędu Regulacji Energetyki realizuje zadania z zakresu spraw regulacji gospodarki paliwami i energią oraz promowania konkurencji. W przepisie brak jest ograniczenia działań Prezesa URE do przedsiębiorstw energetycznych. Jeżeli zaś art. 56 ust. 1 pkt 3a daje możliwość ukarania także podmiotów nie dostosowujących się do ograniczeń w poborze energii to, zdaniem Sądu wskazuje to, na możliwość ukarania przedsiębiorcy, który pobiera energię, nie będąc przedsiębiorcą energetycznym.

Podobnie brak jest podstaw do przyjęcia twierdzeń powoda, że w umowie kompleksowej nie zostały określone ani wielkości mocy umownej, ani mocy bezpiecznej, co miałyby prowadzić do tego, że ograniczenia w poborze energii przedsiębiorcy nie dotyczyły. Twierdzenia te nie znajdują potwierdzenia już w samych zeznaniach świadka – G. N. – pracownika powoda, który zeznał, że zakład miał ograniczenie w poborze mocy przy 20 stopniu zasilania do 1 MW. Plan ograniczeń przedsiębiorca otrzymał od Operatora i dopiero po wydarzeniach w 2015 roku wystąpił o zwiększenie mocy. (k. 87) Wielkości mocy były określone w §1 załącznika A do umowy kompleksowej sprzedaży energii elektrycznej i świadczenia usług dystrybucyjnych z dnia 29 sierpnia 2011 roku (k. 31 akt administracyjnych).

Sąd I instancji zgodził się z wywodami powoda, twierdzącego, że brak było podstaw do nałożenia na niego kary pieniężnej za nie dostosowanie się do ograniczeń w poborze energii za dni 10 i 11 sierpnia 2015 roku. Przytoczone wyżej przepisy prawa energetycznego nie dają podstaw do uznania, że czyn Przedsiębiorcy stanowi podstawę do przypisania mu popełnienia deliktu administracyjnego, a co najwyżej odpowiedzialności kontraktowej, co musiało by mieć podstawę w umowie między Operatorem a powodem.

Jak wskazano powyżej podstawą nałożenia na powoda kary pieniężnej może być naruszenie przez niego przepisów art. 11, 11c ust. 3 i 11d ust. 3 prawa energetycznego. W myśl art. 11d ust. 3 prawa energetycznego, w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia. Zdaniem Sądu, aby można było przypisać powodowi naruszenie tego właśnie przepisu, musiałby on stanowić podstawę wprowadzenia ograniczeń w odbiorze energii. Tymczasem, co jest bezsporne (...) S.A. wprowadziły ograniczenia na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 prawa energetycznego. Na tą podstawę wprowadzenia ograniczeń wskazał także Prezes URE w uzasadnieniu decyzji (wers 6 uzasadnienia decyzji). Tymczasem przepis ten nie stanowi podstawy ukarania w oparciu o art. 56 ust. 1 pkt 3a. Na powyższe zwróciło uwagę także piśmiennictwo. F. E. w komentarzu do Prawa Energetycznego („Prawo Energetyczne. Tom I. Komentarz do art. 1-11s” pod redakcją Mariusza Swory i Zdzisława Murasa, Wolters Kluwer 2016, wyd. 2, s. 1370) wskazał, że „Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 3a pr.en. karze pieniężnej podlega ten, kto „nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie (...) art. 11c ust. 3”. Przepis art. 11 ust. 3 pr. En. Nie stanowi tymczasem samoistnej podstawy do wprowadzenia ograniczeń, odsyłając w tym zakresie do trybu wprowadzenia ograniczeń określonego w art. 11 ust. 7 pr. En. Niewątpliwie mamy tutaj do czynienia z błędem ustawodawcy, który w normie art. 56 ust. 1 pkt 3a powinien był odesłać do art. 11c ust. 2 pr.en.” Jeżeli zaś ograniczenie w dniach 10 i 11 sierpnia 2012 roku zostało wprowadzone na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2, a nie dostosowanie się do tej normy nie jest penalizowane, to nie można obecnie wywieść odpowiedzialności deliktowej Przedsiębiorcy z art. 11d ust. 3 prawa energetycznego. Ma rację skarżący podnosząc, że brak jest podstaw do stosowania w tym zakresie wykładni rozszerzającej. Przepis przewidujący możliwość nałożenia na podmiot sankcji karnoadministracyjnej wymaga precyzyjnego określenia przez ustawodawcę zasad i przesłanek odpowiedzialności. Przepisy o charakterze karnoadministracyjnym muszą być stosowane w sposób precyzyjny i jednoznaczny.

Mając powyższe na uwadze, wobec tego, że przepisy prawa energetycznego nie przewidują wprost odpowiedzialności za naruszenie ograniczeń wprowadzonych na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 prawa energetycznego, brak jest podstaw

do ukarania Przedsiębiorcy z tytułu niezastosowania się do ograniczeń w dostawie i poborze energii elektrycznej wprowadzonych przez (...) w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 roku. Dlatego też Sąd w punkcie 1 wyroku zmienił skarżoną decyzję w ten sposób, że ustalił iż naruszenie miało miejsce jedynie w dniu 12 sierpnia 2015 roku. Wymierzona kara została zmniejszona odpowiednio do wartości przekroczonych w dniu 12 sierpnia.

Sąd wskazał, że niewątpliwie Przedsiębiorca swoim zachowaniem naruszył ograniczenia w dostawie i poborze energii elektrycznej wprowadzone przez Radę Ministrów na podstawie rozporządzenie z dnia 11 sierpnia 2015 roku, określone w art. 11 ust. 7 prawa energetycznego. Zachowanie to jest niewątpliwie penalizowane na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11 prawa energetycznego. Wprowadzone rozporządzeniem ograniczenia obowiązywały Przedsiębiorcę już w dniu 12 sierpnia 2015 roku i powinien się do nich zastosować, został o nich poinformowany już w dniu 10 sierpnia i niewątpliwie powinien się przygotować do wprowadzenia ograniczeń.

Odnosząc się do zarzutów określonych w punkcie 4, 5 i 6 odwołania, to o są one niezasadne odnośnie do naruszenia dokonanego przez powoda w dniu 12 sierpnia 2015 roku. Sąd podzielił stanowisko pozwanego, podniesione w odpowiedzi na odwołanie, który wskazał, że wymiar kary był skrupulatnie miarkowany w oparciu o wytyczne ustawowe.

Zgodnie z treścią art. 56 ust. 6 prawa energetycznego ustalając wysokość kary Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, dotychczasowe zachowanie podmiotu oraz jego możliwości finansowe.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym zeznania świadka G. N., nie mogą pozostawiać wątpliwości, że powód nie dochował należytej staranności wymaganej od przedsiębiorców. Jak wynika z zeznań świadka powód wiedział o wprowadzanych ograniczeniach w dostarczaniu i poborze energii, jednakże pracownicy Przedsiębiorcy nie mogli skontaktować się z osobą decyzyjną, która mogła zdecydować o odpowiednich ograniczeniach w zużyciu energii. Z uwagi na charakter przedsiębiorstwa bez zgody osoby decyzyjnej pracownicy nie podjęli odpowiednich czynności. Nie wypełniając obowiązku wynikającego z rozporządzenia powód musiał się liczyć z tym, że dokonuje naruszenia przepisów prawa, co spowoduje reakcję karnoadministracyjną Prezesa URE. Trudności w dostosowaniu się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, wynikające ze specyfiki funkcjonowania przedsiębiorstwa powoda powinny zostać wyeliminowane na etapie planowania i aktualizacji planu ograniczeń, co jak wynika z zeznań świadka zostało zrealizowane po zaistnieniu zdarzenia opisanego w skarżonej decyzji.

Sąd zgodził się z oceną pozwanego, iż czynowi powoda można przypisać znaczny stopień szkodliwości czynu. Działanie Przedsiębiorcy miał bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo Krajowego Systemu Elektroenergetycznego, co sprowadzało realne zagrożenie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju. Należy w tym wypadku mieć na uwadze całość przekroczeń w tym czasie i ich wpływu na całość systemu. Zagrożenie dostaw energii elektrycznej było realne i obejmowało terytorium całego kraju. Nawet niski stopień przekroczenia poboru mocy miało istotny wpływ na bezpieczeństwo systemu. Mając powyższe na uwadze Sąd stwierdził, że brak było podstaw do skorzystania wobec powoda z możliwości odstąpienia od wymierzenia mu kary.

Mając na uwadze, że penalizacji na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a podlegało jedynie zachowanie powoda w dniu 12 sierpnia 2015 roku, Sąd obniżył karę do przekroczenia, którego Przedsiębiorca dokonał w tym dniu. Wartość przekroczenia przez powoda dopuszczalnego poboru mocy w dniu 12 sierpnia 2015 roku wyniosła 3,5487600 MW w godzinie. Sąd podzieliła przy tym wartość mnożnika ustalonego przez Prezesa URE w oparciu o poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującej (1500 zł). Dokonane w ten sposób obliczenie dało wynik 10646,28 zł i do takiej wysokości kara wymierzona przez pozwanego, została przez Sąd obniżona. Kara w tej wysokości mieści się w limicie określonym w art. 56 ust. 3 prawa energetycznego, nie wpłynie też na możliwości finansowe powoda. Wysokość kary gwarantuje osiągnięcie jej prewencyjnych i represyjnych celów. Stanowi realną dolegliwość dla podmiotu, mając zaś na uwadze dalsze działania powoda, zadziałała prewencyjnie dla zapobieżenia powtarzaniu się nagannego zachowania w przyszłości.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Zdaniem Sądu właściwe było w przedmiotowej sprawie zastosowanie do rozstrzygnięcia o kosztach postępowania przepisu art. 100 k.p.c., który pozwala znieść wzajemnie między stronami koszty postępowania, w sytuacji gdy każda z nich uległa w jakiejś części swoim żądaniom.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając wyrok w części (w pkt 3 oraz w części pkt 1 i 2) t.j. w zakresie zmieniającym decyzję Prezesa URE poprzez wyłączenie z sankcjonowania dni 10 i 11 sierpnia 2015 r. oraz w zakresie obejmującym obniżenie kary pieniężnej z kwoty 80 660 zł do kwoty 10 646,28 zł i w zakresie znoszącym wzajemnie koszty postępowania pomiędzy stronami. Wyrokowi zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego:

1. art. 56 ust. 1 pkt 3a w zw. z art. 11, art. 11c ust. 3, art. 11d ust. 3 oraz w zw. z art. 11c ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne poprzez dokonanie błędnej wykładni wskazanych przepisów i wyłączenie z zakresu sankcjonowania 10 i 11 sierpnia 2015 r.,

2. art. 1 ust. 2 w zw. z art. 3 pkt 16 - 16b i 16d w zw. z art. 3 pkt 24 w zw. z art. 11c ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 11d ust. 3 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne poprzez nieuwzględnienie wskazanych przepisów o charakterze systemowym i w konsekwencji błędną wykładnię językową przepisów sankcyjnych - godzącą również w zasadnicze, aksjologiczne cele regulacji zmierzającej do zapewnienia Państwu bezpieczeństwa energetycznego, polegającej na przyjęciu stanowiska, że obowiązek dostosowania się przez odbiorców energii elektrycznej do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii wprowadzonych przez OSP na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 11d ust. 3 ww. ustawy, nie podlega sankcji wskazanej w art. 56 ust. 1 pkt 3a tej ustawy,

3. art. 56 ust. 2 w zw. z art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne poprzez jego niezastosowanie do dni 10 i 11 sierpnia 2015 r., mimo tego, że powód swym zachowaniem wypełnił hipotezę normy sankcjonowanej z art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy - Prawo energetyczne, także względem tych dni.

W związku z powyższym wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku w części poprzez oddalenie odwołania w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych, ewentualnie

1. uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja okazała się uzasadniona i prowadziła do zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie odwołania powoda w całości.

Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Apelacyjny podziela i uznaje za swoje. Przede wszystkim prawidłowe było ustalenie, że Zarząd powoda w dniach 10-12 sierpnia 2015 roku nie podjął decyzji o ograniczeniu poboru energii. Przekroczenie dopuszczalnego poboru mocy przez Przedsiębiorcę wyniosło w dniach: 10 sierpnia 2015 roku – 16,399760 (MW w godzinie), 11 sierpnia 2015 roku – 6,9383900 (MW w godzinie), 12 sierpnia 2015 roku – 3,5487600 (MW w godzinie). Od 13 sierpnia 2015 roku powód przestrzegał ograniczeń w poborze mocy.

Sąd I instancji dokonał natomiast wadliwej wykładni przepisów prawa materialnego w szczególności art. 56 ust. 3a art. 11c ust. 2 pkt 2 oraz art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2012r. poz.

1059 ze zm., dalej jako: Pe), co doprowadziło go do nieprawidłowego wniosku, że niedostosowanie się powoda do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. nie jest sankcjonowane karą pieniężną.

Przebieg zdarzeń, które doprowadziły do wydania zaskarżonej decyzji był następujący: operator systemu przesyłowego ((...) S.A.) w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości spowodowanych m.in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskimi stanami wód w zbiornikach wodnych i rzekach stwierdził zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu art. 3 pkt 16 d Pe.

Przepis ten stanowi, że zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej to stan systemu elektroenergetycznego lub jego części, uniemożliwiający zapewnienie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej lub równoważenie dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię.

Operator wprowadził w dniu 10 sierpnia 2015r. od godz. 10:00 ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Tego samego dnia operator systemu przesyłowego powiadomił Ministra Gospodarki i Prezesa URE o zagrożeniu i w konsekwencji w dniu 11 sierpnia 2015r. Rada Ministrów wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostawie i poborze energii elektrycznej (Dz.U. z 2015r. poz. 1136). Obowiązywało ono od 11 sierpnia 2015r. od godz. 24 do 31 sierpnia 2015r. do godz. 24:00.

Bezsporne jest, że powód nie dostosował się do ograniczeń w dniu 10 - 12 sierpnia 2015 r.

W myśl art. 56 ust. 3a Pe karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11 d ust. 3 Pe.

Art. 11 d ust. 3 Pe stanowi, że w okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.

Literalna wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, że operator systemu przesyłowego jakim jest (...) S.A. w przypadku stwierdzenia zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej miał prawo do wprowadzenia ograniczenia w świadczonych usługach. Podmiot, który do takiego ograniczenia nie dostosował się, na mocy art. 56 ust. 3a Pe podlega karze pieniężnej.

Do analogicznego wniosku prowadzi wykładnia funkcjonalna.

W art. 3 pkt 16 Pe zostało zdefiniowane pojęcie bezpieczeństwa energetycznego jako stan gospodarki umożliwiający pokrycie bieżącego i perspektywicznego zapotrzebowania odbiorców na paliwa i energię w sposób technicznie i ekonomicznie uzasadniony, przy zachowaniu wymagań ochrony środowiska. Prawo energetyczne zawiera w art. 3 pkt 16 a, 16 b i 16 d definicje :

1. bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej - jest to zdolność systemu elektroenergetycznego do zapewnienia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej oraz zrównoważenia dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię,
2. bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej - nieprzerwana praca sieci elektroenergetycznej, a także spełnienie wymagań w zakresie parametrów jakościowych energii elektrycznej i standardów jakościowych obsługi odbiorców, w tym dopuszczalnych przerw w dostawach energii elektrycznej odbiorcom końcowym, w możliwych do przewidzenia warunkach pracy tej sieci,
3. zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej - stan systemu elektroenergetycznego lub jego części, uniemożliwiający zapewnienie bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej lub równoważenie dostaw energii elektrycznej z zapotrzebowaniem na tę energię.

Jednocześnie zgodnie z art. 5 Konstytucji RP Rzeczpospolita Polska ma obowiązek strzec bezpieczeństwa swoich obywateli. Bezpieczeństwo energetyczne stanowi jeden z jego elementów.

Wprowadzanie przez operatorów systemu przesyłowego ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz stosowanie szeregu innych, uregulowanych prawem powszechnie obowiązującym, uprawnień operatorskich stanowi istotny instrument dla zapewnienia tego bezpieczeństwa.

Wskazać należy, że infrastruktura elektroenergetyczna, w tym w szczególności sieci w znaczeniu wynikającym z art. 3 pkt 11 Pe, stanowi element infrastruktury krytycznej, o której mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (t.j. Dz.U. 2018 r. poz. 1401). Ochrona infrastruktury krytycznej stanowi wyraz odpowiedzialności władzy publicznej za bezpieczeństwo energetyczne.

Należy się zgodzić z pozwanym, że przepisy art. 11 d Pe wskazują środki i sposoby działania przez operatora systemu przesyłowego, stanowiąc rozwinięcie generalnych dyrektyw postępowania przewidzianych w art 11 c ust. 2 ustawy (odpowiednio art. 11 c ust. 2 pkt 1 w zw.z art. 11 d ust. 1 ustawy oraz art. 11 c ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 11 d ust. 3 ustawy). Przepis art. 11 d ust. 1 ustawy określa uprawnienia operatora systemu przesyłowego względem innych użytkowników systemu (w celu wykonania art. 11 c ust. 2 pkt 1), a art. 11 d ust. 3 zezwala na wykonywanie usług przesyłania i dystrybucji w sposób odpowiadający treści art. 11 c ust. 2 pkt 2. Przepisy te są powiązane ze sobą funkcjonalnie i istnieje między nimi ścisła zależność, co potwierdza z kolei ich redakcja, wskazująca analogiczne hipotezy ich stosowania: „W przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej (...)” (tak w art. 11 c ust. 2) i „W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej (...)” (tak w art. 11 d ust. 3; por. również art. 11 d ust. 1). Z uzasadnienia ustawy nowelizującej ustawę - Prawo energetyczne, wprowadzającej powołane przepisy wynika, że ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, wprowadzane na podstawie art. 11 ustawy - Prawo energetyczne oraz art. 11 c - 11 d tej ustawy, różnią się od siebie:

„Art 11 Pe dotyczy sytuacji zagrożenia systemu, które można wcześniej przewidzieć i jest wystarczający czas na wprowadzenie środków w nadzwyczajnych, jakimi są ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzane w drodze rozporządzenia Rady Ministrów. Natomiast dodane art. 11c - 11f Pe zawierają dodatkowe przepisy dotyczące postępowania w sytuacjach zagrożenia dla funkcjonowania systemu elektroenergetycznego i bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, które mogą wystąpić nagle i wymagają natychmiastowych działań operatorów w systemie elektroenergetycznym dla zapobieżenia skutkom tych zagrożeń, a także zadania w zakresie bezpieczeństwa operacyjnego sieci elektroenergetycznej.”

Dzięki wskazanym przepisom operatorzy systemów sieciowych mieliby dysponować możliwościami skutecznego zarządzania instalacjami i sieciami energetycznymi nawet w sytuacjach wyjątkowych (art. 11 c ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 11 d ust. 1 ustawy), a w sytuacji zagrożeń mają być wdrażane ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w taki sposób, aby nie doszło do dysfunkcji całego systemu zaopatrzenia sieciowego (art. 11 c ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 11 d ust. 3 ustawy). Założeniem reagowania kryzysowego w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej jest pełna współpraca użytkowników systemu z operatorem systemu przesyłowego i realizującymi jego polecenia operatorami systemów dystrybucyjnych (art. 9j ust. 3 w zw. z art. 11 c ust. 2 pkt 1 i art. 11 d ust. 2 ustawy) oraz wykonywanie ich poleceń dyspozytorskich (z zastrzeżeniem braku bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia osób). Polecenia operatora systemu przesyłowego mają wówczas nadrzędny charakter wobec poleceń operatorów systemu dystrybucyjnego.

Katalog sytuacji uzasadniających wprowadzenie ograniczeń wskazanych w art. 11 ustawy został ujęty w art. 11 ust. 1. Ograniczenia te nie mają mniejszej rangi a w doktrynie podkreśla się, że regulacja ta potwierdza kluczową funkcję Rady Ministrów w obszarze energetyki sieciowej. Ograniczenia obu rodzajów różni hipoteza stosowania przepisów: środki wymienione w art. 11 c - 11 d ustawy stosuje się w razie powstawania nadzwyczajnych, kryzysowych sytuacji, co wynika wprost z art. 11 c ust. 1 ustawy. Art. 11 c Pe reguluje sytuację zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej spowodowanego zdarzeniami wymienionymi w ust. 1 tego artykułu, gdy usunięcie tego zagrożenia i przywrócenie prawidłowego funkcjonowania systemu elektroenergetycznego wymaga natychmiastowych

działań i wprowadzenia nadzwyczajnych środków, a czas niezbędny na ich wprowadzenie uniemożliwia zastosowanie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w trybie i zakresie określonym w art. 11 ust 7 Pe. Art 11 d Pe określa działania i środki, jakie może i powinien zastosować operator systemu przesyłowego i operator systemu dystrybucyjnego dla usunięcia stanu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Po wyczerpaniu wszystkich możliwych działań dla pokrycia potrzeb odbiorców na energię elektryczną operator systemu przesyłowego może wydawać polecenia odbiorcom końcowym dotyczące ograniczeń w poborze energii elektrycznej lub przerwać jej dostawy, zgodnie z planami ograniczeń, o których mowa w art. 11 ust. 6a.

Należy się zgodzić z poglądem pozwanego, że w przypadku ograniczeń wprowadzanych na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów, o których mowa w art. 11 ustawy, brakuje regulacji analogicznej do art. 11 d, bowiem założenie ustawodawcy jest takie, że sytuacja kryzysowa zostanie już początkowo opanowana przez operatorów w szybszym terminie i przy użyciu art. 11c i 11d w z w. z art. 9j ust. 1-3 ustawy. Katalog sytuacji uzasadniających wprowadzenie ograniczeń, wskazany w art. 11 ust. 1 ustawy, sugeruje powstanie zagrożeń o mniejszym stopniu intensywności, w tym również niedotyczących zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej.

Należy mieć również na względzie rolę operatorów systemu elektroenergetycznego w ochronie infrastruktury krytycznej. Operatorzy systemów elektroenergetycznych są odpowiedzialni m.in. za ruch sieciowy w sieciowych systemach energetycznych, za bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tych systemów, eksploatację, konserwację, remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci, którymi zarządzają, w tym połączeń międzysystemowych. Odpowiedzialność ta polega na scentralizowaniu podejmowania decyzji dotyczących funkcjonowania sieci, np. w zakresie ruchu sieciowego, bilansowania systemu, zarządzania ograniczeniami systemowymi (zob. art. 3 pkt 19, 23a i 23b ustawy). Zakres odpowiedzialności operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego określa art. 9c ust. 2 ustawy, z kolei operatora systemu dystrybucyjnego - art. 9c ust. 3 ustawy. Bezpieczeństwo dostarczania energii elektrycznej (poprzez zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu elektroenergetycznego i odpowiedniej zdolności przesyłowej w sieci przesyłowej elektroenergetycznej) jest podstawowym zadaniem operatora systemu przesyłowego, gdyż wskazane zostało przez ustawodawcę na pierwszym miejscu.

Współdziałanie wszystkich podmiotów w ramach systemu sieciowego odbywa się na podstawie umów energetycznych. Zgodnie z art. 9g ust. 1 ustawy operatorzy systemów elektroenergetycznych są zobowiązani do opracowania instrukcji ruchu i eksploatacji sieci w zakresie swojego działania, w których określą szczegółowe warunki korzystania z sieci przez użytkowników systemu oraz warunki i sposób prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju tych sieci. Głównym dokumentem dla funkcjonowania systemu elektroenergetycznego jest Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej. W przypadku sieci dystrybucyjnych analogiczne dokumenty muszą bowiem uwzględniać treść instrukcji opracowanej przez operatora systemu przesyłowego (art. 9g ust. 5 Pe). Zgodnie z nią wprowadzenie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej przez Radę Ministrów określone jest jako „tryb normalny” (pkt 4.3.10.2) a przez operatora systemu przesyłowego jako „tryb normalny na polecenie OSP” (pkt 4.3.10.3). Określenia te wskazują, że z punktu widzenia operatora systemu przesyłowego ograniczenia te mają charakter działań pozwalających na zachowanie procedur pozwalających na uprzedzenie odbiorców o podejmowanych działaniach. Oprócz wyżej wskazanych wyróżnia się bowiem jeszcze tryby: awaryjny, automatyczny i ograniczenia poziomu napięcia (pkt 4.3.10.4 - 4.3.10.6). Potwierdza to wniosek, że operator systemu przesyłowego dysponuje szerokim katalogiem środków reagowania na sytuacje kryzysowe - przykładowo, wyłączenia awaryjne zakładają nawet możliwość zmniejszenia poboru mocy czynnej o 50 % prognozowanego zapotrzebowania na moc w ciągu 60 minut od wydania polecenia dyspozytorskiego (pkt 4.3.10.4.3.).

Z powyższego wynika, że art. 11 d ust. 1 i 3 ustawy dostarczają operatorowi systemu przesyłowego instrumenty reagowania na wypadek sytuacji przewidzianych w art. 11 c ust. 2. W świetle art. 11 d ust. 3 ustawy operator systemu przesyłowego dysponuje kompetencją do czasowego ograniczenia zakresu wykonywania umów przesyłowych poprzez ograniczenie dostarczania energii elektrycznej. Jego działania wymuszają z kolei dokonanie analogicznych działań przez operatorów systemów dystrybucyjnych. W konsekwencji na odbiorcach końcowych spoczywa obowiązek współpracy i wykonania ogłoszonych ograniczeń.

Ograniczenia wskazane w art. 11 d ust. 3 ustawy zawierają również te wskazane w art. 11 c ust. 2 pkt 2 ustawy, absorbując je niejako i stanowiąc ich realizację. Porównanie treści art. 11 d ust. 3 i art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy prowadzi do wniosku, że ograniczenia świadczenia usług przesyłania i dystrybucji energii elektrycznej zostały zakwalifikowane jako rodzaj ograniczeń w jej dostarczaniu i poborze. Zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 3a ustawy karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11 c ust. 3 lub art. 11 d ust. 3. Plany ograniczeń są sporządzane na podstawie § 8 rozporządzenia przez operatorów systemu elektroenergetycznego. Ograniczenia mają dwukierunkowy charakter - są to ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Niedostosowanie się do ograniczeń w poborze skutkuje również niewykonaniem przez odbiorcę ograniczeń w dostarczaniu energii elektrycznej, pobieranej przez niego z sieci w ilości większej niż wynikająca z planu ograniczeń. Odbiorca wymusza bowiem swoim działaniem nieplanowaną przez operatora, dodatkową pracę sieci elektroenergetycznej. Sytuacja ta zależy jedynie od decyzji odbiorcy. Wprowadzanie ograniczeń nie polega bowiem na fizycznym odcinaniu odbiorców od sieci, lecz właśnie na dobrowolnym dostosowaniu się przez nich do ustalonych wcześniej planów ograniczeń.

W konsekwencji należy się zgodzić z apelującym, że wykładnia językowa norm sankcjonowanych i sankcjonujących pozwala na uznanie, że wszystkie ograniczenia wprowadzane przez operatora systemu przesyłowego w dniach 10 - 11 sierpnia 2015 r. podlegały ochronie za pomocą sankcji administracyjnych (polecenia operatorskie, o których mowa w art. 11 c ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 11 d ust. 1 - w treści art. 56 ust. 1 pkt 19 Pe; natomiast ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, o których mowa w art. 11 c ust. 2 pkt 2 w zw. z art. 11 d ust. 3 - w treści art. 56 ust. 1 pkt 3a Pe).

Pozwany był obowiązany nałożyć na powoda karę pieniężną. Nie zostały spełnione przesłanki z art. 56 ust 6a Pe umożliwiające odstępianie od jej wymierzenia. Brak bowiem podstaw by przyjąć, że szkodliwość czynu powoda była znikoma. Jak trafnie zauważył pozwany stopień szkodliwości czynu powoda wyraża się w bezpośrednim wpływie popełnionego przez powoda czynu na bezpieczeństwo Krajowego Systemu Elektroenergetycznego i tym samym możliwości sprowadzenia realnego zagrożenia bezpieczeństwa pracy sieci elektroenergetycznej w całym kraju. Narzędzie w postaci ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej stanowi ostatni mechanizm zabezpieczający przez rozległą awarią zasilania, poprzez utratę napięcia w sieci elektroenergetycznej na znacznym obszarze w wyniku niedoboru mocy wytwórczych mogących zaspokoić istniejące w danym momencie zapotrzebowanie. Skutki awarii mogą być znaczące dla gospodarki i gospodarstw domowych. Ponadto należy mieć na względzie, że na osiągnięcie zamierzonego efektu redukcji zapotrzebowania na energię elektryczną w skali kraju składają się jednostkowe zachowania poszczególnych odbiorców. O stopniu szkodliwości czynu decyduje wielkość niedostosowania się odbiorcy w stosunku do ustalonego dla niego planu ograniczeń. Prezes URE uwzględnił to w sposobie ustalenia kary, której wysokość wynika z przemnożenia łącznego przekroczenia dopuszczalnego poboru mocy elektrycznej przez 3000 zł, które stanowi podwojoną wartość najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MW energii elektrycznej na rynku bilansującym t.j. 1500 zł, której to wartości należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży energii elektrycznej w okresie 10-31 sierpnia 2015r. Metoda ta uwzględnia zarówno czas, jaki wielkość przekroczenia. W niniejszym przypadku, aby kara spełniła funkcję represyjną i wychowawczą została ona podwojona.

Biorąc powyższe pod uwagę uznać należy, że wysokość kary znajduje oparcie w przepisach prawa, uwzględnia przesłanki określone w art. 56 ust. 6 Pe (stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, dotychczasowe zachowanie podmiotu oraz jego możliwości finansowe) i spełnia konstytucyjny wymóg proporcjonalności. Spełni również cele kary - represyjny, edukacyjny i prewencyjny.

Z tych względów odwołanie powoda okazało się bezzasadne w całości (również w zakresie niedostosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii), dlatego wyrok Sądu I instancji podlegał zmianie na mocy art. 386 § 1 k.p.c. O kosztach procesu za I instancję orzeczono w myśl art. 98 § 1 i 3 k.p.c., zmieniając pkt II wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego oparto na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego ustalono na mocy § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r. poz. 1804 ze zm.).